

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
3ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 30 Ιανουαρίου 2025 με την εξής σύνθεση:
Ιωάννης Λαμπρόπουλος Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμύρη – Μέλος και
Εισηγήτρια, Ελευθερία Καλαμιώτη Μέλος.

Για να εξετάσει την από 23.12.2024 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ)
ΕΑΔΗΣΥ 1905/27.12.2024 Προδικαστική Προσφυγή της ένωσης οικονομικών
φορέων με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει
στον ..., επί της οδού ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του ... (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα
εκπροσωπείται.

Κατά της ένωσης οικονομικών φορέων «...» (εφεξής η
«παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στον ..., επί της συμβολής των οδών ..., αρ.
... και ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητεί να ακυρωθεί η
υπ' αρ. πρωτ. .../... .2024 απόφαση του Αναπληρωτή Προϊσταμένου της
Αναθέτουσας Αρχής, καθώς και η ενσωματωθείσα σε αυτή υπ' αρ. .../...
.2024 απόφαση του ίδιου οργάνου.

Η εξέταση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Βικτωρία Πισμύρη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί παράβολο
ποσού 2.241,25 € σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ.
39/2017 (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη
σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του
Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή, με την με αρ. .../2024 και αρ. πρωτ.
.../... .2024 Διακήρυξη προκήρυξε διαγωνισμό με ανοικτή διαδικασία για τις

«...» στο πλαίσιο του έργου «...» (CPV): ... «Υπηρεσίες ...» με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής και προϋπολογισμό 448.250,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Η ως άνω Διακήρυξη αναρτήθηκε στις2024 στο ΚΗΜΔΗΣ και έλαβε ΑΔΑΜ ... και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό αριθμό Στον εν λόγω διαγωνισμό, συμμετείχαν, με υποβολή προσφορών, η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα. Δυνάμει της προσβαλλόμενης, αποφασίστηκε η κατακύρωση του διαγωνισμού στην παρεμβαίνουσα με προσφερόμενη τιμή 329.000,00€ χωρίς ΦΠΑ.

3. Επειδή, ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

4. Επειδή, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκώς.

5. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή, στις 24.12.2024, κοινοποίησε την κρινόμενη προδικαστική προσφυγή μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» προς την παρεμβαίνουσα.

6. Επειδή, η παρεμβαίνουσα άσκησε παρέμβαση εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκώς στις 03.01.2025.

7. Επειδή, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ΣτΕ 1217/2018, 2434/2017, 2551/2013, 2635/2009, Ε.Α. ΣτΕ 15/2021, 241/2020, 352/2016, Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης

κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

8. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του π.δ. της 30/12/3.1.1927 «Περί συστάσεως και αποδόσεως παρακαταθηκών και καταθέσεων παρά τω Ταμείω Παρακαταθηκών και Δανείων» (ΦΕΚ Α'/03.01.1927), «Αι υποχρεωτικάί παρακαταθήκαι διακρίνονται είς α') Δικαστικάς, β') Εγγυοδοτικάς καί γ') Διοικητικάς. ...», στο, δε, άρθρο 4 ορίζεται ότι «Αι εγγυοδοτικάί παρακαταθήκαι, δυνάμεναι νά συσταθώσιν έκ μετρητών ... έφ' όσον εδόθησαν ώς εγγυήσεις παρ' υπολόγων του Δημοσίου, καί των νομικών έν γένει προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ενεργούνται έκ διατάξεως νόμου ή

διοικητικών Αρχών προς εξυπηρέτησιν Δημοσίου συμφέροντος καί είνε ειδικώτερον αί εξής, ενδεικτικώς αναφερόμεναι ... 3) Αι συμφώνως τώ νόμω καταθέσεις μετρητών χρηματικών τίτλων προς τόν σκοπόν της συμμετοχής είς τούς Δημοσίους συναγωνισμούς διά τήν εκτέλεσιν Δημοσίων έργων, .. ή χορήγησιν υπηρεσίας τινός...» και στο άρθρο 9 ότι «.... Έκαστον γραμμάτιον περιέχει τας λεπτομερείας του διά τήν σύστασιν τής παρακαταθήκης δελτίου, ώς καί πάσαν πληροφορίαν περί του καταθέτου, του κατατεθέντος ποσού, τής αιτίας της καταθέσεως καί τού δικαιούχου, υπέρ ου η κατάθεσις...». Στο άρθρο 79 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73, περί λόγων αποκλεισμού, και 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις, για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής, τα οποία έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τα άρθρα 75, περί κριτηρίων επιλογής, 76, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου και 77, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, και γ) τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και τα κριτήρια που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 84, περί περιορισμού του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων που καλούνται να συμμετάσχουν στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ίδιες πληροφορίες για τους φορείς αυτούς....». Στο άρθρο 96 του ν. 4412/2016 «Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής - Καταργούμενες διατάξεις» προβλέπεται ότι «...7. Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή

προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση είτε από εκπρόσωπό τους νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά απαραίτητως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του (συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους) κάθε μέλους της ένωσης, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής.». Στο άρθρο 2.1.5 «Εγγυήσεις» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «Οι εγγυητικές επιστολές των παραγράφων 2.2.2 και 4.1. εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/ 2016 (Α'13), που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέλη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.... Υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής υπάρχει στο Παράρτημα IV της παρούσας...». Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.3 «Λόγοι αποκλεισμού» της Διακήρυξης «Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους:... 2.2.3.2. Στις ακόλουθες περιπτώσεις : α) όταν ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί με δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή β) όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης....». Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική

ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται... β) Να διαθέτουν ομάδα έργου, που θα αποτελείται από τα παρακάτω τουλάχιστον μέλη: Τρεις (3) ..., κατόχους άδειας για τη μελέτη, ανάληψη, επίβλεψη έργου ... και έργων ..., ... και ..., την οποία χορηγεί το ΥΠ.ΠΟ., σύμφωνα με το άρ....., παρ. ... του ν...../2021, όπως ισχύει, με ειδίκευση στη συντήρηση ... και ... Τεκμηρίων. Πέντε (5) συντηρητές ... και ..., κατόχους άδειας για τη μελέτη, ανάληψη, επίβλεψη έργου συντήρησης ... και έργων ..., ... και ..., την οποία χορηγεί το ΥΠ.ΠΟ., σύμφωνα με το άρ....., παρ. ... του ν...../2021, όπως ισχύει, με ειδίκευση στη συντήρηση ... και Αρχεϊακού υλικού. Έναν (1) διπλ. Πολιτικό Μηχανικό, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, υπεύθυνο τόσο για την τεχνικά άρτια και ασφαλή εγκατάσταση (συναρμολόγηση και αποσυναρμολόγηση) των ... του αναδόχου (...-...-εργασίας) καθώς και την επίλυση κατασκευαστικών και άλλων τεχνικών ζητημάτων που θα προκύψουν κατά την εκτέλεση των εργασιών του Υποέργου 2. Τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον προσφέροντα στην Ομάδα Έργου δύνανται να απασχολούνται με εξαρτημένη σχέση εργασίας ή σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών, η οποία είναι σε ισχύ ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Στην τελευταία αυτή περίπτωση θεωρούνται ίδιοι πόροι του οικονομικού φορέα και όχι τρίτοι δανείζοντες και δεν απαιτείται εκ μέρους τους η υποβολή ΕΕΕΣ και των σχετικών αποδεικτικών μέσων. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από όλα τα μέλη της ένωσης.». Στο άρθρο 2.2.8 «Στήριξη στην ικανότητα τρίτων – Υπεργολαβία» της Διακήρυξης προβλέπεται «2.2.8.1. Στήριξη στην ικανότητα τρίτων Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται. ...Τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον προσφέροντα στην Ομάδα Έργου και δεν αποτελούν ίδιους πόρους του προσφέροντος, κατά την παρ. 2.2.6.[I].γ της παρούσας, αποτελούν τρίτους, στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται ο οικονομικός

φορέας και απαιτείται η υποβολή διακριτών ΕΕΕΣ και των σχετικών αποδεικτικών μέσων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρούσα... Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν κατά περίπτωση τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3.. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση από τη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, η οποία απευθύνεται στον οικονομικό φορέα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Ο φορέας που αντικαθιστά φορέα του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να αντικατασταθεί εκ νέου.». Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9 «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής» της Διακήρυξης «Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, με το ΕΕΕΣ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης, με την υπεύθυνη δήλωση της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 44/2016.... Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8 της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2.2.9.1 και 2.2.9.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (παράγραφοι 2.2.5 και 2.2.6) 2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσας, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα ΙΙΙ, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις

συνέπειες του ν. 1599/1986. ... Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης. ...». Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.1 «Γενικοί όροι υποβολής προσφορών» της Διακήρυξης «...Στην προσφορά απαιτείται να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής κάθε μέλους της ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής. Η εν λόγω δήλωση περιλαμβάνεται καταρχήν στο ΕΕΕΣ (Μέρος II. Ενότητα Α) που μπορεί να διευκρινίζεται στη συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση που δύνανται να υποβάλλουν τα μέλη της ένωσης και η εξουσιοδότηση χορηγείται με πρόσφορο έγγραφο παροχής πληρεξουσιότητας, (ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης ένωσης οικονομικών φορέων/ ορισμού κοινού εκπροσώπου τους, ή αντίστοιχα πρακτικά των διοικητικών συμβουλίων των μελών της ένωσης), το οποίο (έγγραφο) πρέπει να υποβάλλεται με την προσφορά....». Στο άρθρο 2.4.3 της Διακήρυξης «Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά»» προβλέπεται ότι «2.4.3.1 Δικαιολογητικά Συμμετοχής Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν με ποινή αποκλεισμού τα ακόλουθα υπό α και β στοιχεία: α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), όπως προβλέπεται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και τη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις πληροφορίες που παρέχει με το ΕΕΕΣ σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου...». Σύμφωνα με το άρθρο 3.1.2 «Αξιολόγηση προσφορών» της Διακήρυξης, «3.1.2.1 Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών, μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο ΕΣΗΔΗΣ οργάνων της ..., εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων. Η αναθέτουσα αρχή, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητεί από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10)

ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ'αναλογία και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα....».

9. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι παράνομη και πρέπει να απορριφθεί, διότι το ΕΕΕΣ που υπέβαλε το μέλος της Ένωσης ... έχει συμπληρωθεί πλημμελώς κατά παράβαση μιας σειράς διατάξεων της Διακήρυξης που αφορούν (i) στην προαπόδειξη της μη συνδρομής λόγου αποκλεισμού, (ii) στη στήριξη στις ικανότητες τρίτων και (iii) στην έκταση και το είδος της συμμετοχής του κάθε μέλους της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους. Ειδικότερα, αναφέρει ότι το ανωτέρω μέλος της παρεμβαίνουσας ένωσης υπέβαλε ΕΕΕΣ στον επίμαχο διαγωνισμό, στο Μέρος II Ενότητα Α του οποίου και δη στο ερώτημα αν είναι εγγεγραμμένη σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής έδωσε την (κατ' αρχήν ορθή) απάντηση «ΟΧΙ». Εν συνεχεία, όμως, στο ερώτημα αν θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων δίνει εκ νέου την απάντηση «ΟΧΙ», αντί του ορθού «ΝΑΙ» (όπως αντίθετα έπραξε το έτερο μέλος της Ένωσης που απάντησε «ΝΑΙ»), όπως επιβάλλεται κατά τα πορίσματα της Αρχής σας και την κρατούσα νομολογία. Συνεπώς, ισχυρίζεται πως η ρητώς αρνητική απάντηση στο επίμαχο ερώτημα (περί βεβαιώσεων πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων) συνιστά ουσιώδη παράλειψη και πλημμέλεια, κατά την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, και λόγο απόρριψης της προσφοράς συνολικά της παρεμβαίνουσας. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι κατά παράβαση των κανονιστικών όρων της Διακήρυξης δεν αναφέρεται σε κανένα σημείο του ΕΕΕΣ της ... ούτε το είδος και η έκταση της συμμετοχής του κάθε μέλους της Ένωσης αλλά ούτε και η κατανομή της αμοιβής μεταξύ των δύο

μελών της Ένωσης, κατά παράβαση του άρθρου 2.4.1 της Διακήρυξης, αναφέρει, δε, ότι οι υποχρεωτικές αυτές πληροφορίες δεν περιλαμβάνονται ούτε σε άλλο σημείο του ΕΕΕΣ ούτε και σε συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως παρανόμως στο ΕΕΕΣ της ... δεν δηλώθηκε το γεγονός ότι η παρεμβαίνουσα ένωση στηρίζεται στις ικανότητες των οικονομικών φορέων «...» και του ... και πως το γεγονός ότι η παρεμβαίνουσα προτίθεται να στηριχθεί στις ικανότητες των ανωτέρω δύο οικονομικών φορέων φαίνεται να προκύπτει από το γεγονός ότι στο φάκελο της προσφοράς της περιλαμβάνονται το ΕΕΕΣ, τόσο της εταιρίας «...», όσο και του ..., στα οποία αμφότεροι αναφέρουν ότι θα παράσχουν στήριξη σε αυτήν (ενν. την παρεμβαίνουσα ένωση). Ακόμη, αναφέρει πως στο ΕΕΕΣ της εταιρίας «...» αναφέρεται η στήριξη στους ανωτέρω. Συνεπώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΕΕΣ της ... ως μέλος της Ένωσης «...» έχει συμπληρωθεί πλημμελώς στο Μέρος II Ενότητα Γ, καθώς δεν περιλαμβάνει αναφορά στην πρόθεση της εν λόγω Ένωσης να στηριχθεί στις ικανότητες της εταιρίας «...» και του Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η αναφερόμενη από την προσφεύγουσα αρνητική απάντηση που δόθηκε σε άλλο σημείο του ΕΕΕΣ του μέλους της, σχετικά με το αν θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, είναι πρόδηλο ότι οφείλεται σε προφανή παραδρομή, παραθέτει, δε, τα οικεία πιστοποιητικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του μέλους της, από τα οποία προκύπτει ότι, όχι μόνο ήταν σε θέση να υποβάλει τα σχετικά πιστοποιητικά, αλλά, ακόμη περισσότερο τα υπέβαλε πράγματι, ώστε στην πράξη αποδείχθηκε όχι μόνο ότι ουδεμία οφειλή φόρων και ασφαλιστικών εισφορών είχε αλλά ότι κατείχε και υπέβαλε τα αναγκαία δικαιολογητικά (βεβαιώσεις πληρωμής φόρων και ασφαλιστικών εισφορών) προς απόδειξη αυτού, τα οποία εκδόθηκαν δύο ημέρες πριν τη συμπλήρωση και την υπογραφή του ΕΕΕΣ. Περαιτέρω, αναφέρει ότι στο ΕΕΕΣ της ... γίνεται ακριβής αναφορά στο είδος και την έκταση της εργασίας που θα αναλάβει στο πλαίσιο ανάθεσης της σύμβασης, καθώς αναγράφονται επακριβώς τα εξής: «...θα αναλάβει την επίβλεψη του συνόλου των εργασιών ... και θα συμμετάσχει ως μέλος της ομάδας έργου στις παραπάνω εργασίες» και πως μεταξύ των μελών της έχει συναφθεί το από 4-11-2024 ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης της διαγωνιζομένης ένωσης οικονομικών φορέων, το

οποίο συνυποβλήθηκε με τα λοιπά δικαιολογητικά συμμετοχής της, όπου αναφέρεται τόσο η έκταση και το είδος συμμετοχής κάθε μέλους, όσο και το ποσοστό κατανομής της αμοιβής κάθε μέλους. Επομένως, ισχυρίζεται ότι ναι μεν τα στοιχεία σχετικά με την αμοιβή δεν δηλώθηκαν στο ΕΕΕΣ του μέλους της ..., πλην όμως ουδεμία αμφιβολία καταλείπεται περί του ότι αυτά δηλώθηκαν στην προσφορά της. Εν συνεχεία, προβάλλει λόγο απόρριψης της προσφοράς της προσφεύγουσας, υποστηρίζοντας ότι, εάν τα ιδιωτικά συμφωνητικά δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη φάση υποβολής των δικαιολογητικών συμμετοχής, η τεχνική και οικονομική προσφορά της θα έπρεπε να απορριφθεί, καθόσον δεν φέρει ηλεκτρονική υπογραφή και των δύο μελών της, αλλά μόνον της εκπροσώπου της «...». Ακολούθως, αναφέρει ότι η διακήρυξη δεν προβλέπει και δεν απαιτεί το ΕΕΕΣ του προσφέροντος να αναφέρει επακριβώς την έκταση της εργασίας και την αμοιβή του κάθε μέλους της ένωσης οικονομικών φορέων. Εν συνεχεία, ισχυρίζεται ότι με το από 4-11-2024 ιδιωτικό συμφωνητικό ορίστηκε το μέλος της ένωσής της ως υπεύθυνο για τον συντονισμό και τη διοίκηση αυτής και πως, ενόψει αυτού, το εν λόγω μέλος ήταν το μόνο αρμόδιο να δηλώσει ότι στηρίζεται στις ικανότητες τρίτων οικονομικών φορέων (των «...» και ...) για τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό, πράγμα το οποίο και έπραξε, όπως συνομολογεί και η ίδια η προσφεύγουσα. Συναφώς, υποστηρίζει ότι, στο Μέρος II πεδίο Α, όπου ζητείται να αναφερθεί ο ρόλος του οικονομικού φορέα στην ένωση, το μέλος αυτής «...» απάντησε ότι θα αποτελεί τον υπεύθυνο – συντονιστή της ένωσης (leader), ενώ το μέλος της ένωσης «...» απάντησε ότι θα αποτελεί μέλος της ένωσης (group member), άρα, από τα ΕΕΕΣ αποδεικνύεται ότι η ... ως μέλος της ένωσής μας, που θα παράσχει περιορισμένες και συγκεκριμένες υπηρεσίες της ειδικότητάς της, δεν όφειλε στο δικό της ΕΕΕΣ να αναφέρει τους συνεργάτες της Ένωσης, πολιτικό μηχανικό κλπ. τους οποίους ανέφερε αναλυτικά και εκτεταμένα ως όφειλε στο δικό της ΕΕΕΣ η εκπρόσωπος εταιρία της ένωσης (leader) «...». Η Αναθέτουσα Αρχή, με τις εμπροθέσμως κατατεθείσες υπ' αρ. πρωτ. .../08.01.2025 απόψεις της υποστηρίζει ότι οι εντοπισθείσες πλημμέλειες συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ από το μέλος της παρεμβαίνουσας ένωσης ... ελήφθησαν υπόψη από την Επιτροπή Διενέργειας του διαγωνισμού ως επουσιώδεις, καθώς θεωρήθηκε ότι είχαν γίνει εκ παραδρομής. Η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει ότι κατά

πάγια νομολογία η εσφαλμένη απάντηση στο Μέρος II Ενότητα Α' του ΕΕΕΣ δεν μπορεί, σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας, να αναπληρωθεί από τις απαντήσεις που τυχόν δίνονται σε άλλα ερωτήματα και μάλιστα διαφορετικού μέρους του ΕΕΕΣ, όπως το Μέρος III.B., όπου τα τιθέμενα ερωτήματα, άλλωστε, αφορούν τις υφιστάμενες κατά τον χρόνο σύνταξης και υποβολής του, τυχόν ανεκπλήρωτες φορολογικές ή κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις και πως η εσφαλμένη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ συνιστά αυτοτελή λόγο απόρριψης κάθε προσφοράς σε δημόσιο διαγωνισμό. Περαιτέρω, υποστηρίζει ότι, από τη μελέτη του επίμαχου σημείου του ΕΕΕΣ της ... που παραθέτει η παρεμβαίνουσα, συνάγεται ότι ανέφερε συνοπτικά το είδος της συμμετοχής της στην ένωση, χωρίς να περιλάβει καμία απολύτως αναφορά στην έκταση της συμμετοχής της, ήτοι στο ποσοστό επί του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης, το οποίο θα εκτελέσει ως μέλος της παρεμβαίνουσας. Ακολούθως, ισχυρίζεται ότι η υποβολή του ανωτέρω ιδιωτικού συμφωνητικού δεν αρκεί για να καλύψει την επίμαχη πλημμέλεια του ΕΕΕΣ της ..., μιας και η Διακήρυξη απαιτεί την αποτύπωση της εν λόγω πληροφορίας αποκλειστικά στο ΕΕΕΣ και πως η εν λόγω πλημμέλεια ουδόλως δύναται να διορθωθεί, δυνάμει του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, διότι τούτο θα συνιστούσε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας Ένωσης, καθώς θα απαιτούσε την υποβολή νέου ΕΕΕΣ. Εν συνεχεία, ισχυρίζεται πως το επιχείρημα της παρεμβαίνουσας ότι η ..., ως μέλος της ένωσης, δεν όφειλε να αναφέρει τους συνεργάτες στο δικό της ΕΕΕΣ δεν θα πρέπει να γίνει δεκτό διότι παραγνωρίζει την ουσιώδη φύση και λειτουργία των ΕΕΕΣ ως δικαιολογητικών συμμετοχής με τον χαρακτήρα και τις συνέπειες μιας υπεύθυνης δήλωσης ν. 1599/1986 και διότι παραβλέπει το γεγονός πως η Διακήρυξη (όπως και ο ν. 4412/2016) απαιτεί την υποβολή ξεχωριστών ΕΕΕΣ για κάθε μέλος της Ένωσης, με περιεχόμενο απολύτως ίδιο αναφορικά με τα προς συμπλήρωση στοιχεία για κάθε μέλος της Ένωσης. Περαιτέρω, αναφέρει ότι, ακόμα και αν γινόταν δεκτός ο ισχυρισμός αυτός, η ... θα όφειλε να είχε απαντήσει με τον ανωτέρω τρόπο στο επίμαχο ερώτημα του ΕΕΕΣ περί στήριξης στις ικανότητες τρίτου και όχι να απαντήσει «ΟΧΙ».

10. Επειδή, το ΕΕΕΣ αποτελεί ουσιώδες δικαιολογητικό συμμετοχής στον διαγωνισμό, επέχει θέση υπεύθυνης δηλώσεως και λειτουργεί ως

προκαταρκτική απόδειξη ότι ο οικονομικός φορέας που το έχει υποβάλει πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής που καθορίζονται από τη διακήρυξη και δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι κατά περίπτωση προβλεπόμενοι λόγοι αποκλεισμού. Ειδικότερα, οι διαγωνιζόμενοι υποχρεούνται να παράσχουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες, δηλώνοντας τα σχετικά πραγματικά γεγονότα και στοιχεία που εμπίπτουν στους λόγους αποκλεισμού, προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να διαπιστώσει εν τέλει, αν συντρέχει ή όχι λόγος αποκλεισμού τους από την τρέχουσα διαγωνιστική διαδικασία (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 204/2019 σκ.16, 40/2019 σκ. 17). Με την υποβολή, εξάλλου, του ΕΕΕΣ και την εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής επαλήθευση της ακρίβειας των περιεχόμενων στο έντυπο αυτό δηλώσεων τόσο κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής όσο και κατά το στάδιο της ανακήρυξης του προσωρινού αναδόχου, αφενός εξασφαλίζονται επαρκώς τα συμφέροντα της αναθέτουσας αρχής, αφετέρου αποτρέπεται ο κίνδυνος καταστρατηγήσεως της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, με την έμμεση συμμετοχή σε διαγωνισμό για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων οικονομικών φορέων, για τους οποίους συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού ή οι οποίοι δεν πληρούν τα ελάχιστα απαιτούμενα από την οικεία διακήρυξη κριτήρια καταλληλότητας (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 292/2019 σκ. 15, 115-4/2019 σκ. 15, βλ. ΔΕφΠει 71/2023 σκ. 9, ΔΕφΠατ. 88/2022 σκ. 16).

11. Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 79 του ν. 4412/2016, 2.2.9, 2.2.9.1 και 2.4.3.1 της Διακήρυξης προκύπτει ότι το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, με το ΕΕΕΣ. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2.2.3.2, αποκλείεται από τη συμμετοχή στον διαγωνισμό οικονομικός φορέας που έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί με δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Σύμφωνα με την υπ' αρ. 23, με αρ. πρωτ. 949/13.02.2018 Κατευθυντήρια Οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ

(Απόφαση 3/24-01-2018 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων) με θέμα «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)» «Στο ως άνω πεδίο, ως προς τις συμβάσεις έργων, οι ημεδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις, οι οποίες διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, συμπληρώνουν την ένδειξη «ΝΑΙ», καθώς, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 20 του ν. 3669/2008, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν, η βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ, σε συνδυασμό με την ενημερότητα πτυχίου, συνιστά τον μοναδικό, επί της παρούσης, εθνικό “επίσημο κατάλογο” που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 83 του ν. 4412/2016. Επισημαίνεται ότι, ως προς τις διαδικασίες συμβάσεων προμηθειών, γενικών υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, δεν υφίσταται επί του παρόντος εθνικός επίσημος κατάλογος του άρθρου 83 του ν. 4412/2016. Σημειώνεται, περαιτέρω, ότι το Γ.Ε.ΜΗ δεν συνιστά επίσημο κατάλογο, κατά τις διατάξεις του ίδιου άρθρου, και, κατά συνέπεια, δεν συμπληρώνεται από τους οικονομικούς φορείς στο εν λόγω πεδίο.». Ενόψει των ανωτέρω, συνάγεται ότι σε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, όπως η κρινόμενη, κατ’ άρθρο 1.3 της Διακήρυξης, όπου αναφέρεται ρητά ότι «Αντικείμενο της σύμβασης είναι η συντήρηση και Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV): ... «Υπηρεσίες ...»», δεν υπάρχει η υποχρέωση, και δη, επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς, να απαντήσουν το εν λόγω ερώτημα, ούτε, εξάλλου, προβλέπεται οιαδήποτε υποχρέωση περί του αντιθέτου στην Διακήρυξη. Εν προκειμένω, το μέλος της παρεμβαίνουσας ένωσης εταιριών δήλωσε στο ΕΕΕΣ της, στο ερώτημα του Μέρους II «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» στο πεδίο Α «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» «Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής]; Απάντηση: Όχι Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει

απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν; Όχι» (βλ. αρχείο με τίτλο «..._signed», σελ. 3). Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι το μέλος της παρεμβαίνουσας απάντησε ορθώς αρνητικά, κατά τα προεκτεθέντα, στο πρώτο ερώτημα περί εγγραφής σε Εθνικό Σύστημα (Προ) Επιλογής, όφειλε, δε, όπως απαντήσει θετικά στο, εν συνεχεία, αναδυόμενο ερώτημα περί του εάν είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν. Εντούτοις, λαμβάνοντας υπόψη ότι το ερώτημα αυτό αφορά μόνον σε συμβάσεις έργου και, ειδικότερα, εγγεγραμμένους στο ΜΕΕΠ, τυχόν εσφαλμένη απάντηση, όπως, εν προκειμένω, της παρεμβαίνουσας, δεν δύναται να οδηγήσει, άνευ ετέρου, σε απόρριψη της προσφοράς της εκ μόνου του λόγου αυτού. Τουναντίον, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε όπως την καλέσει, κατά τις διατάξεις των άρθρων 102 ν. 4412/2016 και 3.1.2.1 της Διακήρυξης, προκειμένου να προβεί σε διόρθωση της σχετικής πλημμέλειας, η οποία ουδόλως οδηγεί σε τροποποίηση της προσφοράς της, δεδομένου ότι, σε κάθε περίπτωση, δεν ήταν εξ αρχής υποχρεωμένη να απαντήσει επί του πρώτου και βασικού ερωτήματος, κατά τα προεκτεθέντα. Βασίμως, δε, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η εν λόγω αρνητική δήλωση οφείλεται σε προφανή παραδρομή, αναφέροντας, προς επίρρωση του ισχυρισμού της ότι, προ της συμπλήρωσης και της έκδοσης του ΕΕΕΣ της, είχε εκδώσει σχετικά πιστοποιητικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 96 ν. 4412/2016 και 2.4.1 της Διακήρυξης, σε περίπτωση συμμετοχής ένωσης οικονομικών φορέων, στην προσφορά απαιτητάως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής κάθε μέλους της ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής. Περαιτέρω, κατά τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου 2.4.1 της Διακήρυξης, η εν λόγω δήλωση περιλαμβάνεται καταρχήν στο ΕΕΕΣ (Μέρος II. Ενότητα Α) που μπορεί να διευκρινίζεται στη συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση που δύνανται να υποβάλουν τα μέλη της ένωσης και η εξουσιοδότηση χορηγείται με πρόσφορο έγγραφο παροχής

πληρεξουσιότητας, (ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης ένωσης οικονομικών φορέων/ ορισμού κοινού εκπροσώπου τους, ή αντίστοιχα πρακτικά των διοικητικών συμβουλίων των μελών της ένωσης), το οποίο (έγγραφο) πρέπει να υποβάλλεται με την προσφορά. Το μέλος της παρεμβαίνουσας ένωσης ... δήλωσε στο οικείο πεδίο «Ο ΟΦ συμμετάσχει στη διαδικασία μαζί με άλλους Οικονομικούς Φορείς Ο οικονομικός φορέας συμμετέχει στη διαδικασία σύναψης σύμβασης από κοινού με άλλους; Απάντηση: Ναι Αναφέρετε τον ρόλο του οικονομικού φορέα στην ένωση (συντονιστής, υπεύθυνος για συγκεκριμένα καθήκοντα...): ... Προσδιορίστε τους άλλους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν από κοινού στη διαδικασία σύναψης σύμβασης: "... Κατά περίπτωση, επωνυμία της συμμετέχουσας ένωσης: Ένωση εταιρείας και φυσικού προσώπου «...» Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Όχι Τμήματα που συμμετάσχει ο ΟΦ Κατά περίπτωση, αναφορά του τμήματος ή των τμημάτων για τα οποία ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να υποβάλει προσφορά. Απάντηση: Η ..., πτυχιούχος Συντήρησης ... και Έργων ... (νυν ...) και κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, εγγεγραμμένη στο Μητρώο Συντηρητών ... και ... του Υπουργείου Πολιτισμού με Αρ. Μητρώου ... και ειδίκευση στη συντήρηση ... και εγγεγραμμένη στο Μητρώο Επαγγελματικής Δραστηριότητας ... του Υπουργείου Πολιτισμού με αριθμό ..., ως μέλος της Ένωσης, στο πλαίσιο της σύμβασης του έργου, θα αναλάβει την επίβλεψη του συνόλου των εργασιών συντήρησης – και θα συμμετάσχει ως μέλος της ομάδας έργου στις παραπάνω εργασίες. Για την υλοποίηση των εργασιών, την παροχή και ..., τον απαιτούμενο εξοπλισμό, υλικά και ειδικευμένο προσωπικό, θα παράσχει η εκπρόσωπος της Ένωσης «...» Η ... συμμετείχε ως επιβλέπουσα και μέλος της ομάδας έργου α) στη "Συντήρηση του ..." και β) στις "Εργασίες συντήρησης των ... επί των οδών ... και ... στην ...", έργα που ανατέθηκαν στην εταιρεία ..." και εκτελέστηκαν εξ' ολοκλήρου από αυτήν.» (βλ. αρχείο με τίτλο «..._signed», σελ. 3-4). Ενόψει των ανωτέρω, εφόσον το μέλος της ένωσης ... δήλωσε, μεν, την έκταση και το είδος της συμμετοχής κάθε μέλους της ένωσης, ωστόσο, δεν δήλωσε την κατανομή της αμοιβής μεταξύ τους, επομένως, το ΕΕΕΣ της πάσχει για τον λόγο αυτό, γενομένου δεκτού και του ισχυρισμού αυτού της προσφεύγουσας, η, δε, Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να απορρίψει την προσφορά της παρεμβαίνουσας για τον λόγο αυτό. Εξάλλου, απορριπτέοι καθίστανται οι

ισχυρισμοί της τελευταίας ότι τα σχετικά με την αμοιβή στοιχεία δηλώθηκαν στην προσφορά της, ειδικότερα, στο ιδιωτικό συμφωνητικό που υπέβαλε, δεδομένου ότι, κατά ρητή απαίτηση της Διακήρυξης, ως προεκτέθηκε (άρθρο 2.4.1 της Διακήρυξης), η σχετική δήλωση απαιτείτο να συμπεριληφθεί στο υποβληθέν ΕΕΕΣ. Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2.2.8.1 της Διακήρυξης, υπάρχει δυνατότητα στήριξης στην ικανότητα τρίτων, που δηλώνεται, κατά τις διατάξεις των άρθρων 2.2.9 και 2.2.9.1, στο ΕΕΕΣ. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2.2.9.1 της Διακήρυξης, σε περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης. Από τον συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων, εφόσον προβλέπεται ρητά υποχρέωση υποβολής ΕΕΕΣ από το σύνολο των μελών της συμμετέχουσας ένωσης εταιριών, απαιτείται να υπάρχει βεβαιότητα ως προς τα δηλωθέντα και να μην προκύπτει οιαδήποτε αμφισημία ή ασάφεια ως προς το περιεχόμενο αυτών. Τούτων δοθέντων, σε περίπτωση που η ένωση εταιριών επιθυμεί τη στήριξη σε τρίτους φορείς, η σχετική επιλογή δηλώνεται στο σύνολο των υποβληθέντων ΕΕΕΣ, ήτοι από το σύνολο των μελών αυτής, ενόψει της απουσίας οιαδήποτε σχετικής περί του αντιθέτου διάταξης στο νόμο ή την Διακήρυξη. Εξάλλου, αβάσιμα η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι *«το μέλος της ένωσής μας «...» ως υπεύθυνο για τον συντονισμό και τη διοίκηση της Ένωσης. Ενόψει αυτού το εν λόγω μέλος ήταν το μόνο αρμόδιο να δηλώσει ότι η ένωσή μας στηρίζεται στις ικανότητες τρίτων οικονομικών φορέων (των «...» και ...) για τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό, πράγμα το οποίο και έπραξε»*, λαμβάνοντας υπόψη ότι ουδόλως προκύπτει από τη νομοθεσία ή την Διακήρυξη ότι μόνον ο εκπρόσωπος/συντονιστής προβαίνει σε τέτοιες δηλώσεις, εκ μόνου του ρόλου του ως τέτοιου, και, μάλιστα, χωρίς να διαλαμβάνεται οιαδήποτε σχετική αναφορά σε κάποιο εκ των ΕΕΕΣ, ήτοι ότι μόνον εκείνος θα προβεί στις οικείες δηλώσεις. Επομένως, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε όπως απορρίψει την προσφορά της παρεμβαίνουσας και για τον λόγο αυτό, γενομένου δεκτού του ισχυρισμού αυτού της προσφεύγουσας. Εξάλλου, οι παραπάνω πλημμέλειες του υποβληθέντος ΕΕΕΣ του μέλους της παρεμβαίνουσας ένωσης ... δεν θα ηδύνατο να θεραπευθούν, κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 ν. 4412/2016, δεδομένου ότι θα οδηγούσε σε τροποποίηση της προσφοράς της. Περαιτέρω,

απορριπτέος ως απαράδεκτος καθίσταται ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας που αφορά σε πλημμέλεια της προσφοράς της προσφεύγουσας, δεδομένου ότι αυτός, ως επίσης και όσους άλλους ισχυρισμούς ήθελε να προβάλει η παρεμβαίνουσα, έπρεπε να προβληθούν με αυτοτελή προδικαστική προσφυγή, καθότι, με την παρέμβαση, δεν επιτρέπεται να μεταβληθεί το αντικείμενο της διαφοράς, όπως αυτό καθορίστηκε με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή.

12. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι είναι πλημμελής η συμπλήρωση του ΕΕΕΣ από το μέλος της παρεμβαίνουσας ένωσης «...». Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι δεν αναφέρεται το παραμικρό αναφορικά με την έκταση της συμμετοχής (ποσοστό επί του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης) αλλά και την κατανομή της αμοιβής (ποσοστό επί του οικονομικού αντικειμένου) μεταξύ της κ. ... και της ανωτέρω εταιρίας και πως οι υποχρεωτικές αυτές πληροφορίες για την κατανομή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης μεταξύ των μελών της Ένωσης δεν περιλαμβάνονται ούτε σε άλλο σημείο του ΕΕΕΣ ούτε και σε συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση, αναφέρει, δε, ότι οι εν λόγω ελλείψεις δεν μπορεί να αναπληρώνονται από τυχόν άλλα έγγραφα της προσφοράς της, καθόσον η Διακήρυξη ρητώς απαιτεί οι εν λόγω πληροφορίες να παρατίθενται στο Μέρος II Ενότητα Α κάθε ΕΕΕΣ. Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι στο ΕΕΕΣ του ανωτέρω μέλους της αναφέρεται επακριβώς: «Η εταιρεία «...» θα συντονίσει, θα οργανώσει και θα πραγματοποιήσει τις απαιτούμενες εργασίες συντήρησης – ... της ... στην οδό ... στη ..., μέσω της εργασίας των υπαλλήλων της εταιρείας, των συνεργατών ανεξαρτήτων υπηρεσιών και των εξωτερικών συνεργατών της Ένωσης, θα παράσχει την τοποθέτηση ... για τις εργασίες ..., καθώς και τον απαιτούμενο εξοπλισμό, υλικά και ειδικευμένο προσωπικό», άρα, γίνεται αναφορά στην έκταση και στο είδος της εργασίας της. Ακολούθως, υποστηρίζει ότι μεταξύ των μελών της έχει συναφθεί το από 4-11-2024 ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης της διαγωνιζομένης ένωσης οικονομικών φορέων, το οποίο συνυποβλήθηκε με τα λοιπά δικαιολογητικά συμμετοχής της ένωσής μας, αναφέρεται τόσο η έκταση και το είδος συμμετοχής κάθε μέλους όσο και το ποσοστό κατανομής της αμοιβής κάθε

μέλους. Ακόμη, αναφέρει ότι στο ΕΕΕΣ της η παραπάνω εταιρία αναφέρει, πέραν των εργασιών που θα αναλάβει και τα στοιχεία του συνόλου των συντηρητών και του Πολιτικού Μηχανικού που θα απασχολήσει και στους οποίους θα στηριχτεί για την εκτέλεση της σύμβασης. Περαιτέρω, παραθέτει πλημμέλειες της προσφοράς της προσφεύγουσας ένωσης. Η Αναθέτουσα Αρχή, με τις απόψεις της υποστηρίζει ότι οι εντοπισθείσες πλημμέλειες συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ από το παραπάνω μέλος της παρεμβαίνουσας ένωσης ελήφθησαν υπόψη από την Επιτροπή Διενέργειας του διαγωνισμού ως επουσιώδεις, καθώς θεωρήθηκε ότι είχαν γίνει εκ παραδρομής. Η προσφεύγουσα, με το υπόμνημά της, επαναφέρει τους ισχυρισμούς που προέβαλε για το ΕΕΕΣ της

13. Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 96 ν. 4412/2016 και 2.4.1 της Διακήρυξης, σε περίπτωση συμμετοχής ένωσης οικονομικών φορέων, στην προσφορά απαιτείται να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής κάθε μέλους της ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής. Περαιτέρω, κατά τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου 2.4.1 της Διακήρυξης, η εν λόγω δήλωση περιλαμβάνεται καταρχήν στο ΕΕΕΣ (Μέρος II. Ενότητα Α) που μπορεί να διευκρινίζεται στη συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση που δύνανται να υποβάλουν τα μέλη της ένωσης και η εξουσιοδότηση χορηγείται με πρόσφορο έγγραφο παροχής πληρεξουσιότητας, (ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης ένωσης οικονομικών φορέων/ ορισμού κοινού εκπροσώπου τους, ή αντίστοιχα πρακτικά των διοικητικών συμβουλίων των μελών της ένωσης), το οποίο (έγγραφο) πρέπει να υποβάλλεται με την προσφορά. Το μέλος της παρεμβαίνουσας ένωσης «...» δήλωσε στο οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ *«Τμήματα που συμμετάσχει ο ΟΦ Κατά περίπτωση, αναφορά του τμήματος ή των τμημάτων για τα οποία ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να υποβάλει προσφορά. Απάντηση: Για λογαριασμό της Ένωσης εταιρείας και φυσικού προσώπου "...» εκ των οποίων η πρώτη με το διακριτικό όνομα "... είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Επαγγελματικής Δραστηριότητας ... του Υπουργείου Πολιτισμού με αριθμό ... και η δεύτερη είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Επαγγελματικής Δραστηριότητας ... του Υπουργείου Πολιτισμού με αριθμό ..., ο οικονομικός*

φορέας «...» υποβάλει προσφορά ως εκπρόσωπος της Ένωσης, για το σύνολο (100%) του έργου «Εργασίες Συντήρησης – ...». Η εταιρεία «...» θα συντονίσει, θα οργανώσει και θα πραγματοποιήσει τις απαιτούμενες εργασίες συντήρησης – ... της ... στην οδό ... στη ..., μέσω της εργασίας των υπαλλήλων της εταιρείας, των συνεργατών ανεξαρτήτων υπηρεσιών και των εξωτερικών συνεργατών της Ένωσης, θα παράσχει την τοποθέτηση ... για τις εργασίες ..., καθώς και τον απαιτούμενο εξοπλισμό, υλικά και ειδικευμένο προσωπικό. Στο ειδικευμένο προσωπικό της εταιρείας ανήκει α) ο ... πτυχιούχος ... και ... του ... (νυν ...) και κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, εγγεγραμμένος στο Μητρώο ... και ... του Υπουργείου Πολιτισμού με Αρ. Μητρώου ... και ειδίκευση στη Συντήρηση ... και Αρχαιακού υλικού, β) ο ... πτυχιούχος ... του ... (νυν ...) και κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, εγγεγραμμένος στο Μητρώο ... του Υπουργείου Πολιτισμού με Αρ. Μητρώου ... και ειδίκευση στη Συντήρηση ... και Αρχαιακού υλικού, γ) ο ... πτυχιούχος ... του ... (νυν ...) και κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, εγγεγραμμένος στο Μητρώο Συντηρητών ... του Υπουργείου Πολιτισμού με Αρ. Μητρώου ... (μισθωτός της εταιρείας) και ειδίκευση στη Συντήρηση ... και Αρχαιακού υλικού. Οι συνεργάτες ανεξαρτήτων υπηρεσιών των οποίων τα αποδεικτικά επαγγελματικής ικανότητας θα προσμετρηθούν στην Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα της Ένωσης εταιρείας και φυσικού προσώπου "...» ως ίδιοι πόροι είναι Α) Η ..., εγγεγραμμένη στο Μητρώο Επαγγελματικής Δραστηριότητας ... του Υπουργείου Πολιτισμού με αριθμό ..., πτυχιούχος Συντήρησης ... του ... (νυν ...) και κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, εγγεγραμμένη στο Μητρώο Συντηρητών ... του Υπουργείου Πολιτισμού με Αρ. Μητρώου ... και ειδίκευση στη Συντήρηση ... και Αρχαιακού υλικού. Β) Η ..., εγγεγραμμένη στο Μητρώο Επαγγελματικής Δραστηριότητας ... του Υπουργείου Πολιτισμού με αριθμό ..., πτυχιούχος Συντήρησης ... του ... (νυν ...) και κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, εγγεγραμμένη στο Μητρώο Συντηρητών ... του Υπουργείου Πολιτισμού με Αρ. Μητρώου ... και ειδίκευση στη Συντήρηση ... και Αρχαιακού υλικού. Οι εξωτερικοί συνεργάτες στους οποίους θα στηριχτεί η Ένωση εταιρείας και φυσικού προσώπου "...», για την κάλυψη των επαγγελματικών προσόντων, βάσει της διακήρυξης, είναι: Α) Η εταιρεία «...» εγγεγραμμένη στο Μητρώο Επαγγελματικής Δραστηριότητας ... του Υπουργείου Πολιτισμού με αριθμό ..., τα μέλη της οποίας είναι ο ...:

πτυχιούχος Συντήρησης ... του ... (νυν ...) και κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, εγγεγραμμένος στο Μητρώο Συντηρητών ... του Υπουργείου Πολιτισμού με Αρ. Μητρώου ... και ειδίκευση στη Συντήρηση ... και Ιστορικών Τεκμηρίων και η ...: πτυχιούχος Συντήρησης ... του ... (νυν ...) και κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, εγγεγραμμένη στο Μητρώο Συντηρητών ... του Υπουργείου Πολιτισμού με Αρ. Μητρώου ... και ειδίκευση στη Συντήρηση ... και Ιστορικών Τεκμηρίων. Β) Ο ..., διπλωματούχος Πολιτικός Μηχανικός, κάτοχος αδειάς ασκήσεως επαγγέλματος με αρ. Μητρώου Συνεπώς, η Ένωση εταιρείας και φυσικού προσώπου "...» καλύπτει τις απαιτήσεις τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που θέτει η υπ' αρ. ... /2024 διακήρυξη καθώς θα διαθέτει ομάδα έργου αποτελούμενη από Τρεις (3) Συντηρητές ... κατόχους άδειας ασκήσεως επαγγέλματος με ειδίκευση στη Συντήρηση ... ήτοι τη ... (μέλος της Ένωσης), το ... και την ..., Πέντε (5) Συντηρητές ... κατόχους άδειας ασκήσεως επαγγέλματος με ειδίκευση στη Συντήρηση ... και Αρχαιολογικού υλικού, ήτοι το ..., το ..., το ..., τη ... και την ... και Έναν (1) διπλωματούχο Πολιτικό Μηχανικό ήτοι το» (βλ. αρχείο με τίτλο «..._signed_signed», σελ. 4-5). Ενόψει των ανωτέρω, εφόσον το μέλος της ένωσης «...» δήλωσε, μεν, την έκταση και το είδος της συμμετοχής κάθε μέλους της ένωσης, ωστόσο, δεν δήλωσε την κατανομή της αμοιβής μεταξύ τους, επομένως, το ΕΕΕΣ του πάσχει και για τον λόγο αυτό, γενομένου δεκτού και του ισχυρισμού αυτού της προσφεύγουσας, η, δε, Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να απορρίψει την προσφορά της παρεμβαίνουσας και για τον λόγο αυτό. Εξάλλου, απορριπτέοι καθίστανται οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας ότι τα στοιχεία σχετικά με την αμοιβή δηλώθηκαν στην προσφορά της, ειδικότερα, στο ιδιωτικό συμφωνητικό που υπέβαλε, δεδομένου ότι, κατά ρητή απαίτηση της Διακήρυξης, ως προεκτέθηκε (άρθρο 2.4.1 της Διακήρυξης), η σχετική δήλωση απαιτείτο να συμπεριληφθεί στο υποβληθέν ΕΕΕΣ. Περαιτέρω, απορριπτέος ως απαράδεκτος καθίσταται ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας που αφορά σε πλημμέλεια της προσφοράς της προσφεύγουσας, δεδομένου ότι αυτός, ως επίσης και όσους άλλους ισχυρισμούς ήθελε να προβάλει η παρεμβαίνουσα, έπρεπε να προβληθούν με αυτοτελή προδικαστική προσφυγή, καθότι, με την παρέμβαση, δεν επιτρέπεται να μεταβληθεί το αντικείμενο της διαφοράς, όπως αυτό καθορίστηκε με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή.

14. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το υποβληθέν ΕΕΕΣ από τον ..., στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται η παρεμβαίνουσα, είναι πλημμελής. Πιο συγκεκριμένα, στο Μέρος II Ενότητα Α του ΕΕΕΣ του ανωτέρω και δη στο ερώτημα αν είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής δίδεται εσφαλμένα η απάντηση «ΝΑΙ» με παραπομπή στην εγγραφή του στο ΜΕΕΠ με αρ. Ακολούθως, αναφέρει ότι, μόνη η εγγραφή στο ΜΕΕΠ (χωρίς δηλαδή ενημερότητα πτυχίου σε ισχύ) δεν συνιστά εγγραφή σε εθνικό σύστημα προεπιλογής και πως, λόγω της εσφαλμένης απάντησης του στο ανωτέρω ερώτημα δεν έχει «ανοίξει» προς απάντηση το ερώτημα περί του κατά πόσο θα είναι σε θέση ο εν λόγω οικονομικός φορέας βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, στο οποίο θα έπρεπε να είχε δοθεί κάποια απάντηση, και δη θετική. Περαιτέρω, αναφέρει ότι αντικατάσταση του τρίτου προβλέπεται αν συντρέχουν σε βάρος του τρίτου λόγοι αποκλεισμού και αν δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής, όχι όμως όταν ο τρίτος έχει υποβάλει ΕΕΕΣ, το οποίο έχει συμπληρωθεί πλημμελώς ή άλλως είναι μη σύμφωνο με τους όρους της Διακήρυξης. Εκ των ανωτέρω, υποστηρίζει ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι ακυρωτέα και πως, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι καλείται εν προκειμένω σε εφαρμογή η δυνατότητα αντικατάστασης του ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη και ακυρωτέα, διότι η Αναθέτουσα Αρχή παρέλειψε να ζητήσει την αντικατάσταση αυτού πριν την ανάδειξη της παρεμβαίνουσας ως αναδόχου. Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι, ενόψει των ρητών προβλέψεων του νόμου και της Διακήρυξης, στην περίπτωση που ήθελε κριθεί ότι πράγματι είναι πλημμελώς συμπληρωμένο το ΕΕΕΣ του τρίτου οικονομικού φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίχθηκε, η προσφορά της δεν θεωρείται απορριπτέα αλλά θα πρέπει να κληθεί από την Αναθέτουσα Αρχή να αντικαταστήσει τον τρίτο οικονομικό φορέα με άλλον. Ακολούθως, εκθέτει πλημμέλειες της προσφοράς της προσφεύγουσας ένωσης. Η Αναθέτουσα Αρχή, με τις απόψεις της υποστηρίζει ότι οι εντοπισθείσες πλημμέλειες συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ από τον τρίτο ως άνω οικονομικό φορέα ελήφθησαν υπόψη από την Επιτροπή Διενέργειας του διαγωνισμού ως επουσιώδεις, καθώς θεωρήθηκε ότι είχαν γίνει εκ παραδρομής. Η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει ότι μόνη η εγγραφή στο ΜΕΕΠ (χωρίς δηλαδή

ενημερότητα πτυχίου σε ισχύ) δεν συνιστά εγγραφή σε εθνικό σύστημα προεπιλογής και αφετέρου διότι λόγω της εσφαλμένης απάντησης του στο ανωτέρω ερώτημα δεν έχει «ανοίξει» προς απάντηση το ερώτημα περί του κατά πόσο θα είναι σε θέση ο εν λόγω οικονομικός φορέας βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, στο οποίο θα έπρεπε να είχε δοθεί κάποια απάντηση, και δη θετική και πως, ακόμα και αν γίνει δεκτό ότι υφίσταται εν προκειμένω η δυνατότητα αντικατάστασης του τρίτου, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη και ακυρωτέα, διότι η Αναθέτουσα Αρχή παρέλειψε να ζητήσει την αντικατάσταση αυτού πριν ανακηρύξει ανάδοχο την παρεμβαίνουσα ένωση.

15. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.8.1 της Διακήρυξης, η αναθέτουσα αρχή ελέγχει αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν κατά περίπτωση τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3, ο δε οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση από τη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, η οποία απευθύνεται στον οικονομικό φορέα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Όπως στη σκέψη 11 της παρούσας εκτέθηκε, σύμφωνα με την υπ' αρ. 23, με αρ. πρωτ. 949/13.02.2018 Κατευθυντήρια Οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ (Απόφαση 3/24-01-2018 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων) με θέμα «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)», σε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, όπως η κρινόμενη, κατ' άρθρο 1.3 της Διακήρυξης, όπου αναφέρεται ρητά ότι *«Αντικείμενο της σύμβασης είναι η συντήρηση και Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV): ... «Υπηρεσίες ...»»*, δεν υπάρχει η υποχρέωση, και δη, επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς, απάντησης στο ερώτημα περί εγγραφής σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής, ούτε, εξάλλου, προβλέπεται οιαδήποτε υποχρέωση περί του αντιθέτου στην Διακήρυξη. Εν

προκειμένω, ο τρίτος οικονομικός φορέας, στον οποίο η παρεμβαίνουσα ένωση δήλωσε ότι θα στηριχθεί, απάντησε αρνητικά στο οικείο ερώτημα, ειδικότερα δήλωσε «Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής]; Απάντηση: Ναι Αναφέρετε την ονομασία του καταλόγου ή του πιστοποιητικού και τον σχετικό αριθμό εγγραφής ή πιστοποίησης, κατά περίπτωση: Μ.Ε.Ε.Π. ... ΑΡ. Μ.Ε.Ε.Π. ... Η εγγραφή ή η πιστοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής; Όχι Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Όχι» (βλ. αρχείο με τίτλο «..._signed» , σελ. 3/13). Εκ των παραπάνω, συνάγεται ότι ο τρίτος απάντησε θετικά στο οικείο ερώτημα, παρόλο που, μόνη η εγγραφή στο ΜΕΕΠ (χωρίς δηλαδή ενημερότητα πτυχίου σε ισχύ) δεν συνιστά εγγραφή σε εθνικό σύστημα προεπιλογής. Συναφώς, και σε κάθε περίπτωση, εάν η Αναθέτουσα Αρχή είχε οιαδήποτε αμφιβολία, θα ηδύνατο να καλέσει αυτόν προκειμένου να παράσχει διευκρινίσεις, δεδομένου ότι στην επίμαχη Διακήρυξη δεν προβλεπόταν η επί ποινή αποκλεισμού συμπλήρωση του οικείου πεδίου του ΕΕΕΣ, λαμβανομένου, ιδίως, υπόψη ότι αυτή (Διακήρυξη) αποσκοπεί σε σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών, κατ' άρθρο 1.3 της Διακήρυξης, και όχι σύμβασης έργου. Επομένως, ο λόγος αυτός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

16. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η κατατεθείσα από την παρεμβαίνουσα εγγυητική επιστολή είναι παράνομη και μη πληρούσα τις απαιτήσεις της Διακήρυξης. Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι η παρεμβαίνουσα κατέθεσε εγγυητική επιστολή συμμετοχής εκδόσεως του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, στην οποία εν σχέσει με την κάλυψη των υποχρεώσεων της ένωσης, αναφέρεται, αφενός ως «καταθέτης» η εταιρία «...», αφετέρου ότι «όλα τα μέλη της Ένωσης ευθύνονται έναντι της Αναθέτουσας Αρχής», υποστηρίζοντας ότι, από το περιεχόμενο της επίμαχης εγγύησης δεν προκύπτει ούτε ότι αυτή καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση, ούτε και ότι τα μέλη αυτής ευθύνονται έναντι της Αναθέτουσας Αρχής αλληλέγγυα και εις

ολόκληρο, ως απαιτεί η Διακήρυξη, καταλείποντας αμφιβολία για το εύρος της δέσμευσης των μελών της παρεμβαίνουσας ένωσης. Περαιτέρω, αναφέρει ότι το γεγονός ότι στην υπό κρίση περίπτωση η ελεγχόμενη εγγύηση χορηγήθηκε από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (και όχι από το ΤΜΕΔΕ ή τα πιστωτικά ιδρύματα) δεν αρκεί για να δικαιολογήσει την παρέκκλιση από τους ουσιώδεις όρους της κανονιστικής πράξης του διαγωνισμού. Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι, σε συμμόρφωση προς τον όρο 2.2.2.1 της Διακήρυξης, προσκόμισε το υπ' αριθ. .../6-11-2024 γραμμάτιο συστάσεως χρηματικής παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, ως είχε το δικαίωμα σύμφωνα με τον όρο 2.1.5 της διακήρυξης και πως σε αυτό ρητά αναφέρεται ότι «Όλα τα μέλη της ένωσης («...») ευθύνονται έναντι της αναθέτουσας αρχής», επομένως, ισχυρίζεται ότι προκύπτει πως σε αυτό έχει περιληφθεί ο απαιτούμενος από τη διακήρυξη όρος περί κάλυψης των υποχρεώσεων όλων των μελών της, αφού αναφέρεται σε αυτό ότι όλα τα μέλη της ένωσής μας ευθύνονται έναντι της Αναθέτουσας Αρχής. Ακόμη, αναφέρει, αφενός ότι το υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής δεν είναι δεσμευτικό, αφετέρου ότι αυτό αφορά σε εγγυητικές επιστολές που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή το ΤΜΕΔΕ, όχι όμως και γραμμάτιο συστάσεως εγγυοδοτικής παρακαταθήκης που εκδίδει το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, για το οποίο δεν παρατίθεται/επισυνάπτεται στη διακήρυξη σχετικό υπόδειγμα (και μάλιστα δεσμευτικό ως προς το περιεχόμενό του). Ακολούθως, ισχυρίζεται ότι αιτήθηκε συγκεκριμένη διατύπωση στο εν λόγω γραμμάτιο, αλλά οι υπάλληλοι του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων απάντησαν ότι υπάρχουν συγκεκριμένα χωρία λίγων λέξεων στη διαμόρφωση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και πως η διατύπωση που αιτήθηκε δεν θα ήταν εφικτό να γίνει έτσι ακριβώς. Η Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της ισχυρίζεται ότι, αν και δεν χρησιμοποίησε το σχετικό υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής, η εντοπισθείσα πλημμέλεια θεωρήθηκε από την Επιτροπή επουσιώδης. Επιπλέον, εφόσον στο εν λόγω γραμμάτιο αναφέρεται ότι «...Όλα τα μέλη της ένωσης ευθύνονται έναντι της αναθέτουσας αρχής...» η Επιτροπή έκρινε ότι με τη συγκεκριμένη διατύπωση σε αυτό, είχε ληφθεί υπόψη ο απαιτούμενος από την Διακήρυξη όρος σχετικά με την κάλυψη των υποχρεώσεων όλων των συμμετεχόντων στη συγκεκριμένη ένωση και πως για τους παραπάνω λόγους

έκανε δεκτή την εν λόγω εγγυητική επιστολή και δεν απέρριψε τον συγκεκριμένο ανάδοχο.

17. Επειδή, η μη συμμόρφωση της εγγυητικής επιστολής προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης καθιστά αυτήν απαράδεκτη και επιφέρει την απόρριψη της προσφοράς του υποψηφίου οικονομικού φορέα στο σύνολό της, εφόσον αυτή (ενν. η εγγυητική επιστολή συμμετοχής) δεν πληροί τους ουσιώδεις όρους που τέθηκαν στην διακήρυξη (Πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 259/2011, 386/2009, 803/2008, 487/1998, ΓνΝΣΚ 356/2003, πρβλ. ΣτΕ 600/2011). Σύμφωνα με το άρθρο 2.1.5 της Διακήρυξης, οι εγγυητικές επιστολές των παραγράφων 2.2.2 και 4.1. μπορούν να παρέχονται, μεταξύ άλλων, με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού, αν, δε, συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα. Στο ίδιο άρθρο, προβλέπεται ότι υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής παρατίθεται στο Παράρτημα IV της Διακήρυξης. Σύμφωνα με το υπ' αρ. πρωτ. 2756/23.05.2017 έγγραφο της ΕΑΑΔΗΣΥ με θέμα «Διευκρινίσεις επί της Κατευθυντήριας Οδηγίας 12, ως προς τα Γραμμάτια Σύστασης Χρηματικής Παρακαταθήκης», «...*Η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, εξέδωσε, το Δεκέμβριο 2015, την Κατευθυντήρια Οδηγία 12 με θέμα "Υποδείγματα Εγγυητικών Επιστολών Συμμετοχής και Καλής Εκτέλεσης" που εκδίδονται από Πιστωτικά Ιδρύματα ή από το Ε.Τ.Α.Α.-Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.. Τα εν λόγω υποδείγματα αφορούν στις εγγυήσεις που οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς ζητούν από τους προσφέροντες να παράσχουν, κατά τη διενέργεια των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, δεν αποτελούν κανονιστική πράξη με δεσμευτική ισχύ, αλλά ενσωματώνουν τυποποιημένες τις κανονιστικές απαιτήσεις σε ενιαίο κείμενο διευκολύνοντας τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς στο έργο της σύνταξής τους. Η εν λόγω Κατευθυντήρια Οδηγία πρόκειται να επικαιροποιηθεί βάσει του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου και ειδικότερα των οριζόμενων στις διατάξεις του ν. 4412/2016. ...Επισημαίνεται ότι η Κατευθυντήρια Οδηγία 12 με θέμα "Υποδείγματα Εγγυητικών Επιστολών Συμμετοχής και Καλής Εκτέλεσης"*

της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων αφορά σε υποδείγματα εγγυητικών επιστολών (συμμετοχής και καλής εκτέλεσης) που εκδίδονται από Πιστωτικά Ιδρύματα ή από το Ε.Τ.Α.Α.-Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και όχι από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Τα γραμμάτια σύστασης χρηματικής παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, για την παροχή εγγυήσεων συμμετοχής και καλής εκτέλεσης (εγγυοδοτική παρακαταθήκη) συστήνονται σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που διέπει αυτό και ειδικότερα βάσει του άρθρου 4 του π.δ της 30 Δεκεμβρίου 1926/3 Ιανουαρίου 1927 (“Περί συστάσεως και αποδόσεως παρακαταθηκών και καταθέσεων παρά τω Ταμείω Παρακαταθηκών και Δανείων”)...». Εκ των ανωτέρω, καθώς και εκ της γραμματικής διατύπωσης της διάταξης του άρθρου 2.1.5 της Διακήρυξης, προκύπτει ότι το υπόδειγμα της εγγυητικής επιστολής, αφενός, δεν είναι δεσμευτικό, αφετέρου, σε κάθε περίπτωση, δεν αφορά στην περίπτωση που εγγύηση παρέχεται με έκδοση γραμματίων σύστασης παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, δεδομένου ότι αυτά συστήνονται σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που διέπει αυτό και ειδικότερα βάσει του άρθρου 4 του π.δ της 30 Δεκεμβρίου 1926/3 Ιανουαρίου 1927 (“Περί συστάσεως και αποδόσεως παρακαταθηκών και καταθέσεων παρά τω Ταμείω Παρακαταθηκών και Δανείων”). Η παρεμβαίνουσα ένωση υπέβαλε με την προσφυγή της υο υπ’ αρ. ... γραμμάτιο σύστασης χρηματικής παρακαταθήκης εκδοθέν από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (βλ. αρχείο με τίτλο «07 ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»), όπου αναφέρεται, μεταξύ άλλων, το ποσό της χορηγηθείσας εγγύησης, ο χρόνος διεξαγωγής του διαγωνισμού, η Αναθέτουσα Αρχή και ο τίτλος του διαγωνισμού, ο αριθμός Διακήρυξης, η καταληκτική ημερομηνία προσφορών, το όνομα και η διεύθυνση του καταθέτη, αναφέρεται, δε, ρητά ότι «ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (...) ΕΥΘΥΝΟΝΤΑΙ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ». Ενόψει της ιδιαίτερης φύσης του εν λόγω γραμματίου, που διέπεται από ιδιαίτερο νομικό πλαίσιο, καθώς και της μορφής που έχει αυτό, ήτοι αποτελούμενο από συγκεκριμένα πεδία, προκύπτει, εκ των ανωτέρω, ότι δεν αμφισβητείται η αλληλέγγυα και εις ολόκληρον ευθύνη των μελών της παρεμβαίνουσας ένωσης. Επομένως, ο λόγος αυτός καθίσταται απορριπτέος ως αβάσιμος.

18. Επειδή, με τον πέμπτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι είναι παράνομη και μη σύμφωνη με τη Διακήρυξη η επίκληση ιδίων πόρων της παρεμβαίνουσας ένωσης. Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα επικαλείται ως ίδιους πόρους για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των φυσικών προσώπων ... και ..., για τις οποίες δεν υπεβλήθησαν ΕΕΕΣ και κατά το στάδιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης δεν υπέβαλε έγγραφα νομιμοποίησης, υπεύθυνες δηλώσεις, ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα, αλλά υπεβλήθησαν τα από 04.11.2024 συμφωνητικά με τίτλο «ΣΥΜΒΑΣΗ ... ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» της παρεμβαίνουσας με τα παραπάνω φυσικά πρόσωπα. Σύμφωνα με τις διατάξεις 2.2.6 περ. β και 2.2.8.1 της Διακήρυξης, όπως διευκρινίστηκε με το υπ' αρ. πρωτ. .../04.11.2024 έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής: «Τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον προσφέροντα στην ομάδα έργου και απασχολούνται με εξαρτημένη σχέση εργασίας ή σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών η οποία είναι σε ισχύ ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, θεωρούνται ίδιοι πόροι του οικονομικού φορέα και όχι τρίτοι δανείζοντες. Σε αυτή την περίπτωση δεν απαιτείται εκ μέρους τους η υποβολή ΕΕΕΣ και των σχετικών αποδεικτικών μέσων. Τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον προσφέροντα στην ομάδα έργου και δεν έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας ή σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών με τον προσφέροντα, η οποία είναι σε ισχύ ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς και συνεπώς δεν θεωρούνται ίδιοι πόροι, αποτελούν τρίτους στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται ο οικονομικός φορέας. Σε αυτήν την περίπτωση απαιτείται η υποβολή διακριτών ΕΕΕΣ (δηλαδή και από τον προσφέροντα και από τον τρίτο στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται ο προσφέρων) καθώς και των σχετικών αποδεικτικών μέσων». Εν προκειμένω, στα ανωτέρω συμφωνητικά, περιλαμβάνεται άρθρο 2 με τίτλο «Ισχύς και διάρκεια», στο οποίο αναγράφεται το εξής: «Η διάρκεια του παρόντος ορίζεται από την υπογραφή του και για όλο το χρονικό διάστημα που θα ισχύει η σύμβαση που θα υπογραφεί από την Ανάδοχο Ένωση Εταιρείας και φυσικού προσώπου «...» σε περίπτωση ανάληψης του εν λόγω έργου. Η παρούσα σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών θα έχει ισχύ εάν και εφόσον η Ένωση Εταιρείας και φυσικού προσώπου «...», αναδειχθεί ανάδοχος του

προαναφερόμενου έργου». Επομένως, εκ των ανωτέρω, υποστηρίζει ότι τα εν λόγω συμφωνητικά περιλαμβάνουν μια πολύ συγκεκριμένη αναβλητική αίρεση· αυτή του μελλοντικού και αβέβαιου γεγονότος ανάδειξης της παρεμβαίνουσας ένωσης σε ανάδοχο της επίμαχης σύμβασης. Επομένως, καθόσον εκκρεμεί η αναβλητική αίρεση, τα δύο εν λόγω συμφωνητικά δεν έχουν αρχίσει να ισχύουν, άλλως δεν παράγουν έννομες συνέπειες και δεν ίσχυαν κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών στον παρόντα διαγωνισμό. Συνεπώς, ισχυρίζεται πως τα παραπάνω φυσικά πρόσωπα δεν μπορούν να θεωρηθούν νομίμως ίδιοι πόροι της παρεμβαίνουσας ένωσης και έχουν την ιδιότητα τρίτου, στις ικανότητες του οποίου προτίθεται μελλοντικά (και αβέβαια) να στηριχθεί η παρεμβαίνουσα. Επιπλέον, αναφέρει πως η παρεμβαίνουσα έχει παραλείψει να υποβάλει ΕΕΕΣ για τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα, γεγονός που οδηγεί άνευ ετέρου σε απόρριψη της προσφοράς της. Περαιτέρω, ισχυρίζεται πως η παρεμβαίνουσα παρέλειψε να υποβάλει και δικαιολογητικά κατακύρωσης εν σχέσει με τα πρόσωπα αυτά, γεγονός που αποτελεί επίσης λόγω απόρριψης της προσφοράς της. Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι στο άρθρο 2 των επίμαχων συμφωνητικών ορίζεται ότι «Η διάρκεια του παρόντος ορίζεται από την υπογραφή του και για όλο το χρονικό διάστημα που θα ισχύει η σύμβαση που θα υπογραφεί από την Ανάδοχο Ένωση Εταιρείας και φυσικού προσώπου «...» σε περίπτωση ανάληψης του εν λόγω έργου», επομένως, από την εν λόγω διατύπωση προκύπτει ευθέως ότι η έναρξη ισχύος των συμφωνητικών αυτών σηματοδοτείται από την υπογραφή τους και πως τα συμφωνητικά αυτά ήταν σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της, συνακόλουθα, δε, αναφέρει ότι ορθώς προσμετρήθηκαν οι παρεχόμενες με αυτά υπηρεσίες ως ίδιοι πόροι της. Σε κάθε περίπτωση, υποστηρίζει ότι, αν ήθελε θεωρηθεί ότι από τα ανωτέρω συμφωνητικά προκύπτει η παραμικρή αμφιβολία (λόγω τυχόν ασάφειας ή αντιφατικότητας των επί μέρους όρων τους) ως προς το χρόνο έναρξης της ισχύος τους, η αμφιβολία αυτή μπορεί να αρθεί με την κλήση της για παροχή διευκρινίσεων κατ' άρθρο 102 του ν. 4412/2016, καθόσον με τη διευκρίνιση/αποσαφήνιση της προσφοράς της, αυτή δεν πρόκειται να τροποποιηθεί. Ακολούθως, παραθέτει πλημμέλειες του υποβληθέντος από την προσφεύγουσα ΕΕΕΣ. Η Αναθέτουσα Αρχή υποστηρίζει ότι η Επιτροπή αποδέχθηκε ως ίδιους πόρους της παρεμβαίνουσας ένωσης τα ανωτέρω

φυσικά πρόσωπα, διότι υπεβλήθησαν μεταξύ τους συναφθείσες συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών, συνεπώς, θεώρησε ότι αυτές οι συμβάσεις έχουν αναδρομική ισχύ. Η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της ισχυρίζεται ότι η παράβαση των όρων της Διακήρυξης εντοπίζεται στο γεγονός ότι οι εν λόγω συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών δεν βρίσκονται εν ισχύ, ούτε κατά το χρόνο σύνταξης του υπομνήματος, ούτε κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών, ως απαιτεί η Διακήρυξη, διότι, καθόσον εκκρεμεί ακόμη η επίμαχη αναβλητική αίρεση, τα δύο από 04.11.2024 συμφωνητικά συνεργασίας δεν έχουν αρχίσει ακόμα να ισχύουν, άλλως δεν παράγουν έννομες συνέπειες, υποστηρίζει, δε, ότι ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας που επικαλείται το άρθρο 2 των συμφωνητικών αυτών είναι απορριπτέος. Περαιτέρω, ως προς τις απόψεις της Αναθέτουσας Αρχής, αναφέρει ότι δεν βρίσκονταν σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών και άρα παρανόμως θεωρήθηκαν τα παραπάνω φυσικά πρόσωπα ως ίδιοι πόροι.

19. Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 2.2.6 περ. β και 2.2.8.1 της Διακήρυξης, προκύπτει ότι τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον προσφέροντα στην Ομάδα Έργου δύνανται να απασχολούνται με εξαρτημένη σχέση εργασίας ή σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών, η οποία είναι σε ισχύ ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, στην περίπτωση, δε, αυτή θεωρούνται ίδιοι πόροι του οικονομικού φορέα και όχι τρίτοι δανείζοντες και δεν απαιτείται εκ μέρους τους η υποβολή ΕΕΕΣ και των σχετικών αποδεικτικών μέσων. Εάν, ωστόσο, δεν αποτελούν ίδιους πόρους του προσφέροντος, αποτελούν τρίτους, στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται ο οικονομικός φορέας, και απαιτείται η υποβολή διακριτών ΕΕΕΣ και των σχετικών αποδεικτικών μέσων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην Διακήρυξη. Οι παραπάνω διατάξεις διευκρινίστηκαν με το υπ' αρ. πρωτ. .../04.11.2024 έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής ως εξής: *«Τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον προσφέροντα στην ομάδα έργου και απασχολούνται με εξαρτημένη σχέση εργασίας ή σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών η οποία είναι σε ισχύ ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, θεωρούνται ίδιοι πόροι του οικονομικού φορέα και όχι τρίτοι δανείζοντες. Σε αυτή την περίπτωση δεν απαιτείται εκ μέρους τους η υποβολή ΕΕΕΣ και των σχετικών αποδεικτικών μέσων. Τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον*

προσφέροντα στην ομάδα έργου και δεν έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας ή σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών με τον προσφέροντα, η οποία είναι σε ισχύ ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς και συνεπώς δεν θεωρούνται ίδιοι πόροι, αποτελούν τρίτους στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται ο οικονομικός φορέας. Σε αυτήν την περίπτωση απαιτείται η υποβολή διακριτών ΕΕΕΣ (δηλαδή και από τον προσφέροντα και από τον τρίτο στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται ο προσφέρων) καθώς και των σχετικών αποδεικτικών μέσων. Τέλος, αναφορικά με τη διατύπωση: "Επιπροσθέτως στην παράγραφο αυτή αναγράφεται η «παρ. 2.2.6.[I].γ» η οποία δεν περιλαμβάνεται στην υπ' αριθμ. .../2024 διακήρυξη", σημειώνουμε ότι εκ παραδρομής έχει παραμείνει η συγκεκριμένη παραπομπή καθώς η σχετική διευκρίνιση δίνεται στην παράγραφο 2.2.6β (σ. 24 της διακήρυξης).». Εκ των ανωτέρω, προκύπτει ότι ίδιοι πόροι του προσφέροντος θεωρούνται τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον προσφέροντα στην ομάδα έργου και απασχολούνται με εξαρτημένη σχέση εργασίας ή σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών η οποία είναι σε ισχύ ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Στο ΕΕΕΣ της, το μέλος της ένωσης «...» δήλωσε, μεταξύ άλλων ότι «...ως ίδιοι πόροι είναι Α) Η ..., εγγεγραμμένη στο Μητρώο Επαγγελματικής Δραστηριότητας ... του Υπουργείου Πολιτισμού με αριθμό ..., πτυχιούχος Συντήρησης ... και ... του ... (νυν ...) και κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, εγγεγραμμένη στο Μητρώο Συντηρητών ... του Υπουργείου Πολιτισμού με Αρ. Μητρώου ... και ειδίκευση στη Συντήρηση ... και Αρχαιακού υλικού. Β) Η ..., εγγεγραμμένη στο Μητρώο Επαγγελματικής Δραστηριότητας ... του Υπουργείου Πολιτισμού με αριθμό ..., πτυχιούχος ... του ... (νυν ...) και κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, εγγεγραμμένη στο Μητρώο Συντηρητών ... του Υπουργείου Πολιτισμού με Αρ. Μητρώου ... και ειδίκευση στη Συντήρηση ... και Αρχαιακού υλικού.» (βλ. αρχείο με τίτλο «..._signed_signed», σελ. 4-5/16). Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα προσκόμισε με την προσφορά της τις από 04.11.2024 συμβάσεις ανεξαρτήτων υπηρεσιών που σύναψε με τα ανωτέρω φυσικά πρόσωπα, όπου αναφέρεται, στο άρθρο «2. Ισχύς και διάρκεια» ότι «Η διάρκεια του παρόντος ορίζεται από την υπογραφή του και για όλο το χρονικό διάστημα που θα ισχύει η σύμβαση που θα υπογραφεί από την Ανάδοχο Ένωση Εταιρείας και φυσικού προσώπου «...» σε περίπτωση ανάληψης του εν λόγω έργου. Η παρούσα σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών θα έχει ισχύ

εάν και εφόσον η Ένωση Εταιρείας και φυσικού προσώπου «...», αναδειχθεί ανάδοχος του προαναφερόμενου έργου.» (βλ. αρχεία με τίτλους «..._signed_signed» και «..._signed_signed»). Εκ των ανωτέρω, προκύπτει ότι, όπως βάσιμα η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς, δεν υφίστατο σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών η οποία να είναι σε ισχύ μεταξύ της παρεμβαίνουσας ένωσης και των παραπάνω φυσικών προσώπων, δεδομένου ότι, στις προσκομισθείσες συμβάσεις ρητά αναφέρεται ότι αυτές θα έχουν ισχύ εάν και εφόσον η παρεμβαίνουσα ένωση αναδειχθεί ανάδοχος του διαγωνισμού. Συνεπώς, η ... και η ... δεν αποτελούν ίδιους πόρους της παρεμβαίνουσας, αλλά τρίτους, επομένως όφειλε όπως υποβάλει τα ΕΕΕΣ αυτών, καθώς και τα οικεία δικαιολογητικά κατακύρωσης, γενομένου δεκτού ως βάσιμου του λόγου αυτού της προσφυγής, δεδομένου ότι η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε όπως απορρίψει την προσφορά της παρεμβαίνουσας και για την παραπάνω αιτίαση. Περαιτέρω, απορριπτέος ως απαράδεκτος καθίσταται ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας που αφορά σε πλημμέλεια της προσφοράς της προσφεύγουσας, δεδομένου ότι αυτός, ως επίσης και όσους άλλους ισχυρισμούς ήθελε να προβάλει η παρεμβαίνουσα, έπρεπε να προβληθούν με αυτοτελή προδικαστική προσφυγή, καθότι, με την παρέμβαση, δεν επιτρέπεται να μεταβληθεί το αντικείμενο της διαφοράς, όπως αυτό καθορίστηκε με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή.

20. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, η προσβαλλόμενη να ακυρωθεί κατά το μέρος που έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας ένωσης, η παρέμβαση να απορριφθεί και το παράβολο να επιστραφεί.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την υπ' αρ. πρωτ. .../... .2024 απόφαση του Αναπληρωτή Προϊσταμένου της Αναθέτουσας Αρχής, καθώς και την ενσωματωθείσα σε αυτή υπ' αρ. .../... .2024 απόφαση του ίδιου οργάνου, κατά το μέρος που

Αριθμός Απόφασης: 243/2025

έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας ένωσης, κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 30.01.2025 και εκδόθηκε στις 19.02.2025 στην Αθήνα.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΑ ΘΩΜΑ